

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СМІЛЯНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Григорій КОНДРАТЕНКО

09

2024

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

у Відокремленому структурному підрозділі
«Смілянський промислово-економічний фаховий коледж
Черкаського державного технологічного університету»

РОЗГЛЯНУТО

Педагогічною радою коледжу

протокол № 1

від « 9 » 09 2024

2024

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про академічну доброчесність У ВСП «Смілянський промислово-економічний фаховий коледж Черкаського державного технологічного університету» (далі - Положення) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійної діяльності та професійного спілкування академічної спільноти ВСП «Смілянський промислово-економічний фаховий коледж Черкаського державного технологічного університету» (далі - Коледж).

1.2 Це Положення розроблено на основі Конституції України, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», «Про академічну доброчесність», Цивільного Кодексу України, Статуту Черкаського державного технологічного університету, Положення про Коледж, Правил внутрішнього розпорядку Коледжу й інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3 Положення спрямоване на дотримання високих професійних стандартів, утвердження академічних чеснот та запобігання порушення академічної доброчесності. Формування академічної доброчесності здобувачів освіти є одним із завдань Коледжу.

1.4 Норми цього Положення закріплюють правила етичної поведінки безпосередньо у трьох основних сферах діяльності Коледжу – освітній, науковій та виховній.

1.5 Дія цього Положення поширюється на всю академічну спільноту Коледжу і є для неї обов'язковою до виконання. Кожен учасник освітнього процесу закладу зобов'язаний дотримуватись принципів академічної доброчесності.

1.6 Директор та колегіальний орган управління забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності в Коледжі у межах своєї компетенції.

1.7 Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності, а також види відповідальності за конкретні порушення визначаються Педагогічною радою Коледжу. Рішення про академічну

відповідальність педагогічних працівників приймає Педагогічна рада або атестаційна комісія відповідного рівня. Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення.

1.8 В інших випадках рішення може прийматися директором та /або Педагогічною радою за погодженням з органами студентського самоврядування.

2 ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1 Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування й розвиток самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.

2.2 Забезпечення академічної доброчесності в Коледжі базується на принципах верховенства права, демократизму, законності, справедливості, толерантності, наукової сумлінності, професіоналізму, партнерства і взаємодопомоги, взаємоповаги і довіри, відкритості й прозорості, відповідальності.

2.3 Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України; чинного законодавства України в сфері фахової передвищої освіти й інших норм законодавства України;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- збереження національних і культурних традицій, примноження наукової й духовної скарбниці Коледжу;
- взаємоповагу всіх учасників освітнього процесу та академічної спільноти, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, віросповідання, філософських переконань, соціального стану та інших ознак;
- демократичні відносини між представниками академічної спільноти;
- об'єктивне оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- якісне виконання своїх функціональних обов'язків;

- дотримання вимог наукової сумлінності в усіх видах науково-освітньої діяльності;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникнення дій на основі приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та сумлінне посилання на них;
- уникнення фальсифікування або фабрикавання інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсів, дипломній, звітній);
- виключення із практики академічної діяльності проявів хабарництва за отримання будь-яких переваг у освітній діяльності;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності;
- сповіщення адміністрації Коледжу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.4 Порушенням академічної доброчесності у Коледжі є:

2.4.1 Несанкціонована співпраця – надання здобувачам фахової передвищої освіти допомоги педагогічними (науково-педагогічними) працівниками, батьками або іншими особами, що не передбачена умовами виконання завдань.

2.4.2 Академічне шахрайство – використання під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів, проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами, подавання як результатів власної праці творів, виконаних іншими особами, у тому числі на замовлення.

2.4.3 Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти, їхніх творчих здобутків, а також компетентностей педагогічних працівників Коледжу під час їх атестації або сертифікації.

2.4.4 Виконання на замовлення та/або продаж академічних текстів (контрольних, курсових, дипломних робіт, звітів із практики тощо).

2.4.5 Приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні продукту.

2.4.6 Академічне хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

2.4.7 Неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

2.4.8 Протиставлення приватних інтересів інтересам Коледжу, педагогічної спільноти – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

2.5 Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників.

2.5.1 Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

2.5.2 Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

2.5.3 Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

2.5.4 Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах життя Коледжу.

2.5.5 Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

2.5.6 Зміцнювати культуру наукової сумлінності у всіх видах науково-педагогічної діяльності, дотримуючись етичних норм.

2.5.7 Забезпечувати бездоганну чесність та прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, вважати неприпустимим прояви плагіату, самоплагіату, фабрикування та фальшування даних.

2.5.8 Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

2.5.9 Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

2.5.10 Формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

2.5.11 Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожне заняття, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

2.5.12 Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

2.5.13 Поважати думку студента і підтримувати студентські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати студентів у наукових починаннях і сприяти розкриттю їх творчого потенціалу.

2.5.14 Не створювати здобувачам освіти на заняттях чи екзаменах сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання екзаменів, заліків, захисту курсових/дипломних робіт.

2.5.15 Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

2.6 Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти.

2.6.1 Усвідомлювати своє покликання як здобувача освіти Коледжу, оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.

2.6.2 Гідно нести звання студента Коледжу, представляти свій навчальний заклад, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.

2.6.3 Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього життя академічної спільноти.

2.6.4 Підтверджувати свій рівень сумлінності у навчальному процесі: виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки та екзамени, виконувати кваліфікаційні роботи.

2.6.5 Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших студентів та викладачів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної роботи, складання заліку, екзамену.

2.6.6 Не пропонувати неправомірну винагороду викладачам при оцінюванні результатів виконання навчальних, кваліфікаційних дослідницьких завдань тощо.

2.6.7 Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, екзамену, заліку. Не копіювати в інших здобувачів освіти звітів, лабораторних робіт, комп'ютерних програм, курсових, дипломних проєктів/робіт тощо.

2.6.8 Сповідувати культуру наукової сумлінності під час здійснення всіх видів наукової діяльності, не допускати плагіату в курсових та дипломних роботах.

2.6.9 Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних занять.

2.6.10 Поважати викладача як людину, особистість, педагога і співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

2.6.11 Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

2.6.12 Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

2.6.13 Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

2.6.14 Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у студентському середовищі, бути толерантним.

2.6.15 Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя академічної спільноти Коледжу.

2.6.16 Бережливо ставитися до майна Коледжу та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в приміщенні Коледжу на його території.

3 ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1 Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Коледжі використовується комплекс профілактичних заходів:

- ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти з цим Положенням;
- інформування здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників та інших членів академічної спільноти про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
- проведення семінарів із здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності Коледжу, правильності написання навчальних, наукових робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- контроль голів циклових комісій, керівників курсових/дипломних проєктів/робіт, членів екзаменаційних комісій щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
- перевірка курсових/дипломних робіт на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та/або технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в наукових статтях та інших роботах науково-дослідницького характеру матеріалів, поданих до публікування.

4 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1 За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники Коледжу можуть притягатися до академічної відповідальності:

- відмова у присвоєнні, підтвердженні або позбавленні присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення на строк від одного до п'яти років права брати участь у роботі комісій з атестації педагогічних працівників, з акредитації освітньо-професійних програм, у журі олімпіад здобувачів освіти та інших змагань, у дорадчих і робочих органах, створюваних органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного (науково-педагогічного) працівника;
- недопущення до участі у конкурсі на посаду керівника закладу фахової передвищої освіти строком на п'ять років.

4.2 За порушення академічної доброчесності здобувачі фахової передвищої освіти можуть притягатися до такої академічної відповідальності:

- зауваження;
- повідомлення батькам, законним представникам;
- повторне проходження поточного, підсумкового оцінювання;
- повторне проходження державної підсумкової атестації та/або атестації здобувачами освіти;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньо-професійної програми;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення отриманих з порушенням академічної доброчесності призових місць на студентських олімпіадах, змаганнях, турнірах та конкурсах;
- відрахування з Коледжу.

5 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 З метою виконання норм цього Положення в Коледжі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі – Комісія).

5.2 Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції Адміністрації Коледжу щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

5.3 У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері фахової передвищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Черкаського державного технологічного університету, Положенням про Коледж, Правилами внутрішнього розпорядку Коледжу, іншими нормативними актами Коледжу та цим Положенням.

5.4 Склад Комісії затверджується наказом директора за поданням Педагогічної ради Коледжу. Строк повноважень Комісії становить 3 роки.

5.5 До складу Комісії входить 5 осіб, які є моральними авторитетами впродовж тривалої педагогічної діяльності у Коледжі. У випадку необхідності до складу Комісії залучаються інші представники академічної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.

5.6 До Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який педагогічний працівник Коледжу або здобувач освіти.

5.7 Комісія зі свого складу обирає Голову, секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні здійснює секретар.

5.8 Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові та позачергові, що скликаються за необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.9 Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

5.10 Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, для студентів курс та група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.11 На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення норм та правил академічної доброчесності.

5.12 За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для прийняття рішення щодо подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

5.13 Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів фахової передвищої освіти;
- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та науково-дослідницьку діяльність Коледжу;
- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;

- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

6 ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

6.1 Апеляційна скарга подається на ім'я директора Коледжу в триденний строк після оголошення рішення Комісії.

6.2 Порядок подання апеляційної скарги на рішення Комісії:

- апеляційна скарга подається в письмовій формі на ім'я директора Коледжу;
- у скарзі необхідно зазначити: прізвище, ім'я, по батькові; усі контактні дані; відділення, циклову комісію; рішення Комісії, що оскаржується; у чому полягає неправомірність рішення з обґрунтуванням і відповідними запереченнями; клопотання особи, яка подала скаргу; перелік документів та інших матеріалів, що додаються до скарги;
- апеляційна скарга подається особою, яка оскаржує рішення;
- апеляційна скарга має бути розглянута протягом десяти робочих днів від дня її подання;
- розгляд апеляційної скарги відбувається відкрито, у присутності заявника;
- за результатами розгляду скарги директор Коледжу може прийняти такі рішення: задовольнити скаргу і скасувати рішення Комісії про встановлення факту порушення та притягнення до академічної відповідальності; змінити вид академічної відповідальності; відмовити у задоволенні апеляційної скарги;
- рішення директора Коледжу оформляється наказом, який набуває чинності з моменту його ухвалення.

7 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1 Положення про академічну доброчесність набуває чинності з моменту його затвердження Педагогічною радою Коледжу та введення в дію наказом директора Коледжу.

7.2 Учасники освітнього процесу повинні бути ознайомлені з цим Положенням, після його затвердження та оприлюднення, а в подальшому – під час прийому на роботу та зарахування на навчання.

7.3 Педагогічні працівники та здобувачі освіти Коледжу повинні знати і дотримуватися норм цього Положення. Незнання цих норм не є підставою для їх невиконання.